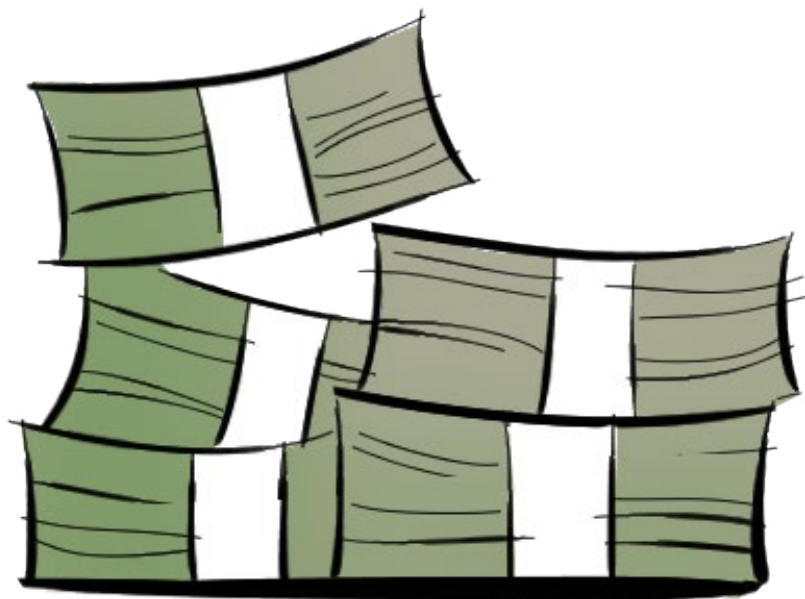

Půjčky

v podnikání:

**Kdo, komu,
za kolik?**

Do jaké částky můžete půjčit zaměstnanci bezúročně?
Co se stane, když firma půjčí společníkovi za nízký úrok?
A jak je to naopak?

V tomto e-booku se dozvíte všechno, co jako podnikatelé potřebujete vědět o půjčkách z hlediska daní a účetnictví. Připravili ho pro vás účetní a daňoví specialisté z UOL, kteří rádi zodpoví vaše otázky.

www.uol.cz

+420 910 190 008

info@uol.cz

PS: E-book jsme napsali, aby pomáhal.
Zdarma.

Nepřejeme si tedy, aby ho někdo prodával.
Sdílejte ho volně všem, komu by se mohl hodit.

V případě citací, prosím uveďte zdroj.

Obsah

Úroky: Zákonné, nebo smluvní?	4
Společník půjčuje své s. r. o.	5
Jsou úroky pro společnost daňově uznatelné?	7
Společnost půjčuje zaměstnanci	9
Společnost půjčuje společníkovi	10

Úroky: Zákonné, nebo smluvní?

Úroky stanovuje buď zákon, nebo smlouva. Smluvní úrok má přednost před zákonným úrokem.

Příklad 1:

Sjednali jste obchodní smlouvu, kde je smluvní úrok. Ten má přednost před zákonným úrokem.

Příklad 2:

Odebíráte služby a na faktuře máte standardně uvedenou splatnost. Pokud se s platbou opozdíte, může vám dodavatel po splatnosti účtovat zákonné úroky.

Zákonný úrok stanovuje [zákon č. 351/2013 Sb.](#) ve výši repo sazby ČNB plus 8 %. Aktuálně (leden 2025) je repo sazba 4 %. $4 + 8 \% = \mathbf{12 \% \text{ ročně}}$. Pokud dlužíte jeden měsíc, počítejte s 1/12 ročního úroku.

Úrok vám naskakuje, i když se **zpozdíte s platbou DPH**. Po 5 dnech od lhůty pro zaplacení se počítá podle zákonného úroku, tedy aktuálně 12 % ročně. Na finančním úřadě můžete požádat o prominutí úroku.

Pozor! Správce daně vás nemusí informovat, že jste se zpozdili a že vám nabíhá úrok. Úroky najdete v aplikaci [Moje daně](#).

Společník půjčuje své s. r. o.

Společnost a její společník si mohou půjčovat s **úrokem i bez**. Setkáte se i s termínem zápůjčka. Doporučujeme **písemně uzavřít smlouvu o zápůjčce**, i když to není povinné.

Společník je tzv. spojená osoba. To znamená, že majetkový prospěch u bezúročné půjčky je **předmětem daně z příjmů**. Pokud se ale obvyklý úrok vejde do 100 000 Kč, danit nemusíte.

Dobré vědět: Pokud půjčujete své společnosti s úrokem, je pro společnost daňovým nákladem jen obvyklý úrok.

Co je to obvyklý úrok?

Úrok běžný v daný rok. Obvyklý úrok zákon ani Česká národní banka nestanovují přesně. Vycházet můžete ze [statistik ČNB](#).

Příklad 1:

Váš kamarád půjčí do vaší firmy peníze bezúročně. Jde o majetkový prospěch, musí tak nad 100 000 Kč obvyklého úroku zdanit a uvést v daňovém přiznání, řádek 30. Pokud však peníze sloužily k podnikání vaší firmy, může si základ daně opět snížit na řádku 112.

Příklad 2:

Jste společník a půjčujete své společnosti bezúročně na rozšíření provozu. Chcete investovat – sledujete jiný cíl. Chcete, aby se vaší firmě dařilo a měla do budoucna zisk. Je možné tedy půjčit firmě bezúročně.

Příklad 3:

Jste společník a půjčujete své společnosti 1 000 000 Kč. Obvyklý úrok byl v loňském roce 10 % = 100 000 Kč.

Sjednali jste si ve smlouvě úrok 20 % (tedy 200 000 Kč). V rámci účetnictví firmy do nákladů na účet 562 uvedete náklad 200 000 Kč. Jelikož jste spojená osoba a obvyklý úrok je 10 %, v nákladech firmy bude sice 200 000 Kč, ale do daňových nákladů uvedete pouze 100 000 Kč. 100 000 Kč vyloučíte na řádku 40 a zvednete o to základ daně.

Příklad 4:

Půjčujete své firmě 1 000 000 Kč, obvyklý úrok je 10 % (100 000 Kč).

Vy jste si smluvně určili 2,5 % (25 000 Kč). Smluvní úrok je nižší než obvyklý, do nákladů firmy proto účtujete 25 000 Kč a nedaňový náklad je 0 Kč.

A co když společnosti půjčí **tichý společník**, tedy společník, který nezasahuje do vedení společnosti? Jde o stejnou situaci jako s klasickým společníkem, postupujte stejně.

Jsou úroky pro společnost daňově uznatelné?

Daňovým nákladem je obvyklý úrok. Pokud je úrok vyšší, **část nad obvyklý úrok je nedaňová**. Úroky jsou daňově účinné jen do výše půjček odpovídající čtyřnásobku vlastního kapitálu s. r. o.

Pokud fyzická osoba (typicky společník) půjčuje právnické (společnosti) a obě vedou podvojný účetnictví, **nezáleží na tom, jestli je úrok zaplacený**. Úhrada úroku nemá žádný daňový dopad, důležitý je jen obvyklý úrok. Pokud firma úrok účtuje a zatím neuhradí, musí úrok vyloučit na řádku 40.

Fyzická osoba (společník, který půjčil) **podává daňové přiznání**. Pokud nejsou úroky uhrazené, vyloučí je na řádku 40. Vyloučení je dočasné, po uhrazení úrok vrátí.

Příklad 1:

Vaše společnost má základní kapitál 500 000 Kč, zisky 500 000 Kč. Vlastní kapitál je tedy 1 000 000 Kč.

Aby byla půjčka daňově účinná, může jít maximálně o 4 000 000 Kč. Kdyby byla společnost ztrátová, byly by úroky daňově neúčinné.

Příklad 2:

Jste společník a v roce 2024 jste půjčili své firmě 1 000 000 Kč. Obvyklý úrok v loňském roce byl 10 % (100 000 Kč), vy jste si smluvně stanovili 20 % (200 000 Kč).

Do nákladů firmy účtujete 200 000 Kč, ale úrok za rok 2024 společnost uhradila až v únoru 2025. V rámci daňového přiznání na řádku 40 nevylučujete 100 000 Kč, ale 200 000 Kč.

Až budete sestavovat daňové přiznání v roce 2025, vrátíte v přiznání 100 000 Kč.

Příklad 3:

Půjčujete své firmě 1 000 000 Kč. Obvyklý úrok v loňském roce byl 10 % (100 000 Kč) vy jste si sjednali 2,5 % (25 000 Kč). Jde tedy o nižší úrok než obvyklý.

Do nákladů dáváte úroky, ale jelikož jste je zaplatili až v únoru 2024, v daňovém přiznání vyloučíte na řádku 40 celých 25 000 Kč a v dalším daňovém přiznání celých 25 000 Kč vrátíte.

Společnost půjčuje zaměstnanci

Zaměstnanci můžete **bezúročně půjčit až 300 000 Kč**. Kdybyste mu půjčili víc, z vyšší částky účtujete úrok. Nezáleží na tom, na jak dlouho půjčujete.

Příklad 1:

Půjčili jste svému zaměstnanci 150 000 Kč. Nezáleží na tom, na jak dlouho půjčujete, úrok je 0 Kč.

Příklad 2:

Půjčili jste svému zaměstnanci 1 000 000 Kč. Do 300 000 Kč je úrok 0 Kč, na zbylých 700 000 Kč úrok počítat musíte.

Můžete na konci roku zaměstnanci naučtovat úrok za celý rok (10 % ze 700 000 = 70 000 Kč). Pro vaši firmu je to výnos.

Nebo úrok hradit nebude, ale vy mu k výplatě přidáte „virtuálně“ 70 000 Kč. Tím je zdaní a vy jako firma odvedete 33,8 % (jako u dodanění zapůjčení vozu).

Společnost půjčuje společníkovi

V případě, kdy společnost půjčuje společníkovi, mohou nastat dvě situace:

1. Společník je i zaměstnancem společnosti (častá varianta)

Zde je postup stejný, jako u půjčky zaměstnanci.

To znamená, že do 300 000 Kč lze půjčovat bezúročně.

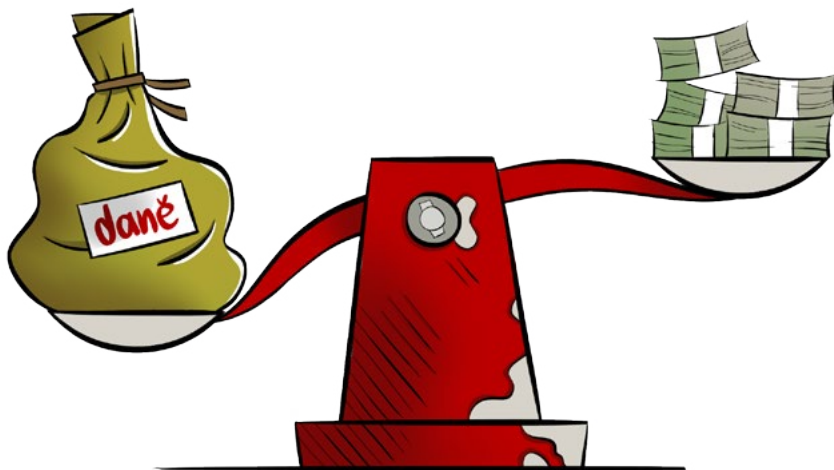
Nejde o majetkový prospěch.

2. Společník není zaměstnancem společnosti

Právní úprava zákona o obchodních korporacích jasně říká, že obchodní společnost nesmí společníkovi nebo osobě jemu blízké poskytnout bezúročnou půjčku. Zde je společnost povinna uplatnit úrok v obvyklé výši.

Pozor! Společník je spojená osoba. Kdyby byl úrok nižší než obvyklý, mohl by vám ho finanční úřad doměřit.

Úrok může být i vyšší než obvyklý. Kdybyste si ho ale vy jako společník chtěli dát do nákladů, mohlo by se stát, že finanční úřad jeho výši zpochybní.

Kdyby si **cizí osoba** z firmy půjčila za úrok vyšší než obvyklý (například 15 % proti obvyklému 10 %), **je to v pořádku**. Neřešíte daňový status.

Příklad 1:

Jste společník a půjčujete si od firmy 1 000 000 Kč za úrok 10 %, tedy obvyklý úrok. Pro firmu je to výnos 100 000 Kč, nezáleží na tom, jestli už je úrok uhrazený.

Příklad 2:

Půjčili jste si od firmy 1 000 000 Kč za úrok 20 %, tedy vyšší než obvyklý. Pro firmu je to výnos 200 000 Kč. Kdybyste si vy jako společník chtěli dát úrok do nákladů, mohl by finanční úřad jeho výši zpochybnit.

Příklad 3:

Půjčili jste si od firmy 1 000 000 Kč za 1 % (10 000 Kč). Úrok obvyklý je ale 10 % (100 000 Kč). Rozdíl 90 000 Kč je majetkový prospěch a finanční úřad by ho mohl doměřit.

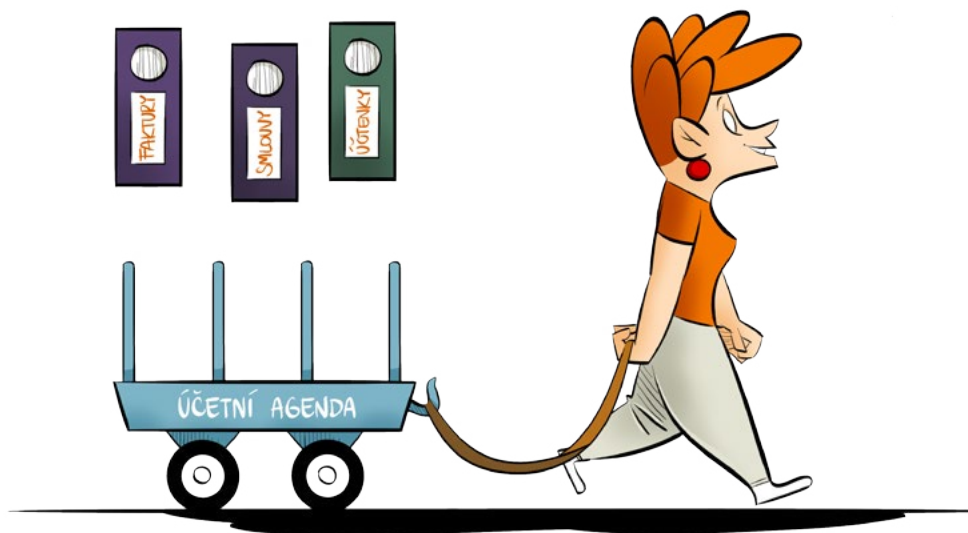
Pozor! Každý rok se obvyklý úrok mění, je tedy potřeba případně dodanit.

Hod'te účetnictví za hlavu

Obvyklý úrok, repo sazba, daňové náklady...
Nemáte čas se jimi zabývat? Nemusíte.
Účetní a daňoví specialisté z UOL se postarají za vás.

Hod'te účetnictví za hlavu. Chytáme.

UOL[®]
ÚČETNICTVÍ

www.uol.cz